Tattoos in Jewish Law
And thought

This week’s parasha

לֹא תֹאכְלוּ עַל־הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ׃ You shall not eat anything with its blood. You shall not practice divination or soothsaying.

לֹא תַקִּפוּ פְּאַת רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אֵת פְּאַת זְקָנֶךָ׃ You shall not round off the side-growth on your head, or destroy the side-growth of your beard.

וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה׃ You shall not make gashes in your flesh for the dead, or incise any marks on yourselves: I am the LORD.

What is it? Rashi

[NOR SHALL YE IMPRESS] ANY WRITING BY ETCHING [UPON YOU] — i. e. a writing engraved (more lit., dug into) and sunk into the flesh and which can never be erased because it is pricked in with a needle and remains black forever.

Rav Yosef Behor Shor

וכתבת קעקע. שמקעקע בשרו ונותן בתוך הקעקע איזה צבע שהוא רוצה ונראה לעולם, וגם הוא חוק לע"ז, שכך רגילים לכתב שם ע"ז על בשרם:

Ibn Ezra: Another idea!

אבן עזרא ויקרא י"ט:כ"ח

וכתבת קעקע – יש אומרים: שהוא דבק עם: ושרט לנפש, כי יש מי שירשום בגופו בצורה ידועה באש על המת. ויש עד היום מורשמים בנערותם בפניהם להיותם מוכרים.

Sifra

ספרא ויקרא ויקרא י"ט:כ"ח

רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן: אֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיִּכְתֹּב שֵׁם הַשֵּׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָּכֶם אֲנִי יי".

Yalkut Shimoni

ילקוט שמעוני ויקרא י"ט:כ"ח

תָּנֵי בַּר קַפָּרָא: אֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיִּכְתֹּב שֵׁם עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "אֲנִי ה'" אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.

Birkat Asher

רש"י ד"ה וכתבת קעקע, כתב המחוקה ושקוע שאינו נמחק לעולם וכו'. "המחוקה" מלשון חרות, כמו "כל תבנית רמש ובהמה... מחוקה על הקיר סביב סביב" (יחזקאל ח, י). פעמיים מדגיש רש"י כאן שהקעקוע הוא לעולם. והנה בימים אלה קראתי באקראי על הסרת קעקוע בעזרת קרני לייזר מסויימות. מעניין הדבר - האם גם היום עובר בעל כתובת הקעקע על איסור דאורייתא. (פ' קדושים תשמ"ט) הערת ר' חזקי פוקס שי': לפי רש"י אכן איסור כתובת קעקע הוא רק בכתב הנשאר לעולם. כך גם שיטת ריב"ן (מכות כא ע"א) והכלבו (סימן צד), אבל דעת הרמב"ם (עבודה זרה יב, יא וספר המצוות לאוין מא) ורוב הראשונים (רבנו הלל קדושים ו, י; סמ"ג לאוין סה; ספר החינוך מצוה רנג וטור יורה דעה סימן קפ) היא, שכל כתובת קעקע אסורה, ואין צורך שתעמוד לעולם. כך גם נפסק להלכה בשולחן ערוך (יורה דעה קפ, א), ואם כן על אף שניתן להסיר את הקעקוע, ישנו איסור.

שיטה שלישית היא שיטת רבנו יהונתן (מכות כא ע"א) וה"נמוקי יוסף" (שם) הסוברים שהכתב צריך לעמוד ימים רבים. גם לפי שיטתם נראה שכתובת קעקע בימינו אסורה, שכן גם בימינו חקיקת הכתובת ללא ספק נעשית על מנת שתעמוד ימים רבים.נ

Why not? Sefer Hachinuch

ספר החינוך רנ"ג

That which we wrote on encircling the head and destroying the beard, which is to distance all matters of idolatry from our bodies and from between our eyes, is from the roots of the commandment. And this too is from this very root, as it was the custom of the [other] nations to make an impression upon themselves for their idolatry - meaning to say that he is a slave sold to it and marked for its service.

Rambam, Laws of Idolatry, 12

Rambam Avodah Zarah 12

The etched-in writing against which it is spoken of in the Torah is, not to make an incision in one's flesh and fill in the incision with paint, or ink, or any other dyes which enface. This was an idolatrous custom, to make themselves to idolatry, proclamatory that every one of them is a sold slave to it, and indentured in its service. And, from the moment one will enface with any kind of dye which enfaces, after making an incision in any place of the body, whether it be done by man or by woman, he or she, is striped. If one wrote but did not enface with dye, or if he did enface with dye but did not write in the incision, he is not guilty; for he must do both, write by incision and etch-in with dye, even as it is said: "And any etched-in writing shall you not fix on yourselves" (Lev. 19. 28). This is to say against the one who does the writing, but he who upon whose flesh the etched-in writing was done is not guilty save if he assisted in a manner to constitute it an overt act; but if he contributed nothing to the work itself he is not striped.

נצי"ב ויקרא י"ט:כ"ח

מנהג האוה"ע לעשות הוספת צער למת שריטות על הבשר של אדם חי. וגם לעשות זכרון ע"י כתבת קעקע שם המת. ומי שלא רצה לעשות על בשרו היה שוכר אדם אחר עני לעשות על בשרו ומשלם לו כמו שעוד היום המנהג שם לשכור מקוננות ומתופפות על הלב והזהיר הכתוב כאן על ישראל שלא יתנו בבשרם שרט על הנפש משמעו שלא יתנו לאחרים היינו שלא ישכירו עצמן בשביל פרנסה. ומשמעות נתינה כ"פ לשון הרשאה לחבירו כמו לא יתן אתכם מלך מצרים להלוך. וכן היה משמעות המקרא וכתבת קעקע לא תתנו בכם.

Rabbi Menachem ben Moshe Habavli (Tzfat), taamei hamiztvot

(קמו) שלא לעשות כתובת קעקע שנאמר וכתובת קעקע
טעם מצוה זו שהיה מנהג הכומרים
שרושמים שם עבודה זרה על (בשרם) (אסור לתת אפר מקלה
על המכה משום דמחזי ככתובת קעקע :) לפרסם שהם עבדים
לה לקיים ותהי עונותם על עצמותם קעקע בגי' שם ואהבתנו ליוצר
כל יתברך היא בלב ותחומים באות ברות קדש והם עושים כתובת
קעקע כדי שכתות הטומאה לא יתרחקו מהם (ויקעקעו)
(מתקבצים ומקעקין כתרנגולין השדים :) הבירה בכתובת
קעקע :

Seforno

ספורנו ויקרא י"ט:כ"ח

וכן בכתבת קעקע – לתת אות בבשרנו מלבד אות הברית

bbb

Rambam Sefer Hamitzvot

רמב"ם ספר המצוות מצוות לא תעשה מ"א

הזהירנו מרשום בגופנו במיני צבעונים כגון הכחול והוירדט וזולתם כמו שיעשו עובדי ע"ז כמו שהוא מפורסם אצל אנשי מצרים עד היום, ואזהרה מזה הוא אמרו "וכתובת קעקע לא תתנו" (ויקרא י"ט:כ"ח), והעובר על לאו זה חייב מלקות. וכבר התבארו משפטי מצוה זו בסוף מכות. (קדושים תהיו, רמב"ם הלכות עבודה זרה וחוקות הגוים פרק י"ב):

Sefer Habatim

האזהרה מ"א וכתבת [1] קעקע לא תתנו [2]. כתובת קעקע הוא שדרך אותן המיוחדים לעבודה זרה שהיו שורטין על בשרם, וממלאים מקום השריטה מאחד ממיני צבעונים. והזהירה תורתנו השלמה שלא נעשה זה בשום צד, גם לא יהיה לעבודה זרה, כדי להרחיק עצמנו ממנהגיהם. ואינו לוקה מן התורה [3] עד שיכתוב קעקע שיהיה דבר עומד ונכר.

רדב"ז

לא תתנו בבשרכם"[630]. ארז"ל[631] אינו חייב עד שיכתוב בדבר הרושם ויקעקע. טעם המצוה מבואר לפי שכך היו נוהגים כומרי ע"ז ועבודיה, רושמין על עצמן שהוא עבד נמכר לה ומורשם לעבודתה. ולכן המנהג עד היום שרושמין שמו וזכרו על גופם בדבר הרושם באופן שלא ימחה כלל עד שיחתכו הבשר בעצמו. וכן הישמעאלים נוהגים מנהג זה, אעפ"י שאנם עובדים ע"ז מנהג אבותיהם בידיהם. וסוד טעם המצוה מלשון "קעקע" כי הוא מקעקע כל הבירה העליונה[632], וסותר כחות הטהרה ומושך עליו כחות הטמאה. והרי הוא בכלל ע"ז, לפי שהוא ניכר ונרשם לוקחים אותו לחלקם ומושכין אותו לעצמן. כדאיתא "ותהי עונותם על עצמותם"[633]. ואע"פ שלא עשה לשם ע"ז, מכל מקום כיון שכן דרך עובדי ע"ז אומרים זה משלנו הוא. והכותב כתובת קעקע על בשרו ומת בלא תשובה, סופו להיות כומר לע"ז[634] מדה כנגד מדה:

מצוה עג. שלא יעדה איש עדי אשה שנאמר "לא ילבש גבר שמלת אשה"[635]:

29. Do not prostitute thy daughter to lead her to lewdness, that — 29. אַל־תְּחַלֵּל אֶת־בִּתְּךָ

is just this Hand that wills that you live, live for its service until It calls you also away; every fibre of your bodily existence is holy unto It: אני ה׳ — ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם!

וכתבת קעקע לא תתנו בכם, not בבשרכם, but בכם, an inscription tatooed on you, places the whole of yourself in the service of that which is designated by such inscription, and you are holy to God, belong exclusively to Him: אני ה׳. Indeed in Makkoth 21,a, this prohibition is taken: אינו חייב עד שיכתוב שם של עכו״ם, but then all other inscriptions are taken as being implicitly included in the prohibition (see Rashi there), so that even the very opposite, שם ה׳, would come under the prohibition of tattooing. The human body has already the stamp of belonging to God, and of consecration, by its very form made in the likeness of God, ומבשרי אחזה אלוה (Job XIX,26); tattooing לה׳, on it would designate as something which we have decided of our own free will which really is the natural calling for which God made Man, and which is so to be regarded by us. Our belonging to God, our being לה׳ is something which is given to us by our birth as human beings, it is the essential fact that must decide and guide all that we do, it is not to be something that only emerges from some act of our own.

If we connect up the six detatched sentences of this group, we find the four last ones a further extension of the two first ones, and all together they serve as a constant realisation of the two fundamental facts, viz.: that Man has a moral dignity to uphold, and that his whole being and fate is submitted exclusively to God. לא תאכלו על הדם finds its further extension in demonstrating on the human body itself its higher moral calling in לא תקיפו פאת ראשכם and לא תשחית פאת זקנך; just as our placing our fate exclusively in the Hands of God, as expressed in לא תנחשו ולא תעוננו finds its natural consequence in the prohibited שרט לנפש and כתובת קעקע.

These two facts, taken together, our high moral calling, and the blossoming or the reverse of our fate in life depending on our living up to this calling or not, are thrown into bold relief in the admonition which immediately follows: — אל תחלל את בתך וגו׳ וגו׳.

V. 29. In the [illegible] the higher moral calling of the

רב הירש

Orach Haim

אור החיים ויקרא י"ט:כ"ח
ושרט לנפש וגו' – אומרו לנפש, לומר הגם שהשרט חיבול הגוף הוא על פרידת הנפש היקרה. ודקדק לומר לא תתנו בבשרכם, הודיע הכתוב כי לא יפגום פגם זה בנפש אלא בבשר שהוא נרתק הנפש, והטעם לצד שאדם בהול על מתו אין המעשה פוגם כל כך כעושה בשאט בנפש ובישוב הדעת, ולזה תמצא שאמר הכתוב אחרי זה וכתובת קעקע לא תתנו בכם ולא אמר בבשרכם לומר שלא בבשר לבד יגרום הפגם אלא גם בפנימיות האדם לצד שאינו עושה מצד צער וחום הכאב שנאמר בו (ב"ב טז:) אין אדם נתפס על צערו.
ואמרו אני ה' יתבאר על פי מאמר האלהי הרשב"י (זוהר ח"ג רמז) כי תיבת אני תגיד על כסא כבודו יתברך אשר אנו קוראים שכינתו יתברך, ושם הוי"ה ב"ה הוא מלך יושב על כסא המלכות, ורמז בזה כי יקפיד ה' על כבוד שמו יתברך, ועל כבוד שכינתו, ולדרך זה יצו ה' להאדם לבל יפגום גופו ונשמתו בב' מעשים הרשומים שהם שרט לנפש וכתובת קעקע.

A new idea, Hoil Moshe

וטעם **כתבת קעקע** היה לזכור איש חבתם שמת, והיו חוקקים שמו או תמונתו על כף היד או על הזרוע במחט (כדרך שעושים יושבי אוקיאניא שעל ידי עקיצות מחט מכסים כל גופם ציורים) למען יהיו נגד עיניהם תמיד. וכן האל יתברך שמו להורות שזוכר תמיד עיר ציון החרבה אומר על ידי ישעיה (מ״ט:ט״ו) הן על כפים חקתיך חומתיך נגדי תמיד; וזה מנהג לא טוב לפי שהוא כמכחיש השארת הנפש אחר המות; וכמו שמאיש הולך לדרך גם למרחקים לא נבקש שישאיר לנו אחריו איזה דבר לזכרון אם דעתו לשוב עוד אלינו, אבל אם יפרד ממנו לעולם נחפוץ תחתיו איזה דבר המזכיר אותו, כן באמונתנו שאחר זמן מועט נתראה שנית אחר המות עם נפש איש חבתנו, אין לנו להקפיד להשאיר לנו זכרון ממנו, והמקפיד על זה עד שמצער גופו בפעולה קשה כזאת, מראה שאינו בטוח לראות עוד אוהבו שמת, ואם כן כופר בעיקר השארת הנפש. ואלהינו מלא רחמים וחס על בריותיו ואין רע יורד מן השמים, ומה יפה ומה נעים מדרש ״והנה טוב מאד״ (בראשית א׳:ל״א) והנה טוב מות, שהמות בכל עת ואופן בודאי טוב למת ולקרוביו.

Actually Ralbag

רלב"ג ויקרא י"ט:כ"ח

וזה היה מנהג הגויים בזמנים הקודמים, לרשום על עצמם רושם העבודה זרה, להורות שהם עבדים לה; והזהירה התורה מעשות זה אפילו לה' יתעלה, שלא לילך בחוקותיהם. עם שהתורה בכללה היא להיטיב לנו, לא להכאיב גופותינו כמו שהיו עושים הסכלים ההם - ולזה אמר: 'כי גם את בניהם ואת בנֹתיהם ישרפו באש לאלֹהיהם' (דברים יב, לא); ואולם ה' יתעלה נהג בזאת התורה השלמה מנהג האב עם הבנים, שישתדל להיטיב להם בכל עוז ולשומרם מהפגעים, ולזה אמר במשנה תורה: 'בנים אתם לה' אלֹהיכם, לא תתגֹדדו וגו'' (דברים יד, א).

What about this?

Shevet Halevi
Rabbi Shtern, D. 1988

The Question

שו"ת בצל החכמה חלק ה סימן פב
בקשר לשאלתו הנוספת, דמאחר שאסור לו להניח תפילין על גבי צורה הנ"ל (סי' הקודם) איך אפשר לו לקיים מצות תפילין, וגם איך אפשר לו להפטר מאותה צורה המטרידה את מנוחתו, מוכרח אני להאריך קצת כדי לבאר כמה פרטים בנוגע להלכה זו וה' יעזרני עדכ"ש להורות כהלכה.

שו"ת בצל החכמה חלק ה סימן פב

העולה להלכה: א) דין כתובת קעקע על גבי כתובת קעקע כדין כתב ע"ג כתב לענין שבת, והוא מותר מה"ת, עכ"פ היכי שהכתב העליון אינו מתקן יותר מכתב התחתון (אות ב') ומכש"כ כשכל כוונתו אינו רק לקלקל ולמחוק את הכתובת קעקע שתחתיו והוא גם מקלקלו באמת (אות ג'). - ב) גם כתובת קעקע ע"ג כתובת קעקע, אסור עכ"פ מדרבנן (אות א'). - ג) גם כתובת קעקע שכל כוונתו למחוק כתובת קעקע אחר, נראה שאסור עכ"פ מדרבנן (אות ב'). - ד) מה"ת אין חיוב בכתובת קעקע רק בכתיבת אות או צורה, אבל על שריטה בעלמא אינו חייב, ומ"מ מדרבנן גם שריטה בעלמא אסורה (אות ד'). - ה) צבע חשוב על גבי צבע גרוע, חשיבא כתב העליון כתב (אות י'). - ו) אפי' דיו ע"ג סיקרא אין בו איסור תורה ודאי, ומכש"כ בצבע חשוב ע"ג צבע גרוע ממנו (אות י"ב). - ז) בכתובת קעקע ע"ג כתובת קעקע שאינו כותב לא אות ולא צורה ואינו מכוון רק לקלקל ולמחוק כתובת קעקע התחתון, אפשר להתיר אפי' לכתחילה, ומכש"כ כשאינו עושהו רק לצורך מצוה ויזהר לעשות העליון בצבע גרוע מתחתון (אות י"ג). - ח) כשאחרים עושים כתובת קעקע בבשרו והוא אינו מסייע כלל, נראה שאינו עובר אלא על אזהרת ובחוקותיהם לא תלכו (אות ה'). - ט) אסור לומר לעכו"ם לעשות כתובת קעקע בגופו, אם לא כשיש סניף נוסף להתיר (אות ה').

פעיה"ק ירושלים ת"ו, תמוז דהאי שתא ה' תשמ"ב